

Fonetik og Fonologi - hjemmeopgave.

Her er en beskrivelse af artikulationen af et helt ord (*plus* - [p^hlus] - /plus/). Der tages hensyn til koartikulations- og assimilationsfænomener. (Se evt. afsnit 8.2 for en forklaring.)

Lad os sige at vi starter og slutter med en pause, dvs. taleorganerne er i hvilestilling før og efter artikulationen. (Bemærk: opdelingen af beskrivelsen i forhold til de enkelte lyde skal kun forstås som omtrentlig.)

- [p^h] Ganesejlet hæves og spærrer for passagen gennem næsehulen. Læberne lukkes, men allerede i tillukningen og under selve lukket starter den fremrunding af læberne som karakteriserer [u].
- [l̥] Da tungens stilling er ligegyldig for labialer som /p/, indtager tungens stilling til [l̥] allerede under læbelukket, dvs. tungespids og -blad tager kontakt med bagsiden af fortænderne i overmunden og alveolarranden, men lader en passage være fri ved den ene eller begge sider. Derefter opløses lukket, og [l̥] starter ustemt da [p^h]'s aspiration falder sammen i tid med begyndelsen af [l̥].
- [u] Fremrunden af læberne fortsætter, og stemmelæberne begynder at svinge samtidig med at bagtungen vandrer op i retning mod den bløde gane, og tungens sider slutter sig til indersiden af kindtænderne. Samtidig slipper tungespidsen og -bladet kontakten med tænder og alveolarrand. Hermed er [u]-stillingen nået.
- [s] Mod slutningen af [u] bevæger tungebladet sig i retning mod tænder og alveolarrand igen. Og enten følger tungespidsen med op bag fortænderne i overmunden eller den hviler passivt bag fortænderne i undermunden. Der dannes en hulning i tungebladet langs tungens midterlinje. Stemmelæberne ophører med at svinge, og når luften presses igennem det rilleformede hæmme og rammer kanten af fortænderne, opstår en karakteristisk hvislende støj.

Mod slutningen af [s] aftager læberunden, ganesejlet sænkes, glottis åbnes til almindelig vejrtrækning og tungen lægges til hvile igen: ordet er færdigartikuleret.

Efter Grønnum & Thorsen: *Fonetik for sprogstuderende*

Lav på samme måde en artikulatorisk beskrivelse af ordet *skelne* - [sɕɛlnə].

Opgaven afleveres senest onsdag den 15. november.